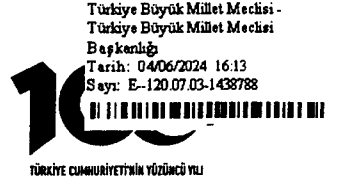

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-14513252

Konu : Soru Önergesi (7/11436)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1421663 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'na ait 7/11436 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/11436) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E5A0ACD0-BF50-424F-81A7-18903E1D33B6

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Köksal ATILGAN

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 84

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NA AİT
7/11436 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak çiftçilere bitkisel üretim destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeler, destekleme programlarının esasları ve araçları, bunların bütçe ödenek ihtiyaçları 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun amir hükümleri çerçevesinde belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Gübrede %18 olan KDV oranı 10 Şubat 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan düzenleme ile kaldırılmıştır. 2017 yılında başlayan uygulama ile stratejik ürünlerde mazot maliyetinin %50'si karşılanmaya başlanmıştır.

2023 yılında ÇKS'ye kayıtlı olarak hububat (buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik) üreten çiftçilerimize 2024 yılında ödenecek mazot ve gübre destekleri takvimde belirtilen tarihten önce üreticinin finansmana en fazla ihtiyaç duyduğu 2023 yılı sonbahar ekim dönemi içerisinde 1,2 milyon üreticimizin Ziraat Bankası hesaplarına tanımlanarak kullanılması sağlanmıştır.

2023 yılında üretimi yapılan diğer ürünlere ait mazot ve gübre desteği de takvimde belirtildiği üzere 2024 yılı ilkbahar ekim dönemi başında çiftçilerimizin Ziraat Bankası hesaplarına tanımlanarak mazot ve gübre alımında kullanılması temin edilmiştir. Böylelikle 2023 üretim yılı için toplamda 2,2 milyon çiftçiye 19,8 milyar TL mazot ve gübre desteği ödenmiştir.

Diğer taraftan kimyevi gübre kullanım etkinliğinin artırılması ve ülkemiz kaynakları kullanılarak yerli imkânlarla üretilen organik ve organomineral gübrelerin kullanımının teşvik edilerek hem çevre kirliliğinin azaltılması ve hem de topraklarımızın sağlığını koruyarak sürdürülebilir tarımın devamını sağlamak amacıyla ilk defa 2019 üretim sezonundan itibaren gübre desteğine ilave olarak, organik ve organomineral gübre kullanan çiftçilerimize dekara 10 TL gübre desteği verilmeye başlanmıştır. Söz konusu destek miktarı, 2023 üretim sezonunda %200 artışla dekara 30 TL olarak belirlenmiştir.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

Bitkisel üretimin desteklenmesi kapsamında;

- Mazot ve Gübre Desteği,
- Toprak Analizi Desteği,
- Organik Tarım Desteği,
- İyi Tarım Uygulamaları Desteği,
- Küçük Aile İşletmesi Desteği,
- Fındık Alan Bazlı Gelir Desteği,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği,
- Geleneksel Zeytin Bahçelerinin Rehabilitasyonu Desteği,
- Fark Ödemeleri Destekleri,
- Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği,
- Sertifikalı Fidan/Fide ve Standart Fidan Kullanım Desteği,
- Sertifikalı Tohum Üretim Desteği,
- Sertifikalı Fidan Üretim Desteği
- Bombus Arısı Kullanım Desteği,
- Biyolojik ve Biyoteknik Mücadele Desteği,
- Bitki Karantinası Tazminatı Desteği

yer almaktadır.

Hayvansal üretimin desteklenmesi kapsamında;

- Yem Bitkileri Desteği,
- Buzağı/Malak/Dişi Manda Desteği,
- Düve Alım Desteği,
- Hastalıktan Ari İşletme Desteği,
- Besilik Erkek Sığır Desteği,
- Sürü Yöneticisi İstihdam Desteği,
- Anaç Koyun/Keçi Desteği,
- Sürü Yenileme Desteği,
- Koç-Teke Alımı Desteği,
- Tiftik Üretimi Desteği,
- İpek Böceği Desteği,
- Arıcılık Desteği,
- Aşı, Atık ve Küpe Desteği

yer almaktadır.

Kırsal kalkınma destekleri kapsamında; tarımsal yayım ve danışmanlık desteği, kırsal kalkınma yatırımları (ekonomik ve alt yapı yatırımları), uzman eller proje desteği, bireysel sulama sistemlerinin desteklenmesi, IPARD ulusal eş finansman ödemeleri, çiftlik muhasebe veri ağı (ÇMVA) katılım primi destekleri yer almaktadır.

IPARD Programı kapsamında 2007 yılı itibarıyla başlayan program üzerinden 42 ilde birçok tedbir altında tarım ve hayvancılık alanlarında hibe destekleri sağlanmaktadır. IPARD I ve IPARD II dönemi olarak başarıyla yürütülen süreç, IPARD III dönemiyle birlikte ülke geneline yayılmıştır. IPARD III dönemiyle birlikte çıkılan ve çıkılacak çağrılarda %50-75 değişen oranlarda yatırım tedbirlerine hibe desteği sağlanacaktır.

Tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesi kapsamında; hayvan gen kaynakları (hayvan gen kaynaklarının yerinde korunması, Anadolu mandasının halk elinde ıslahı, halk elinde küçükbaş hayvan ıslahı projeleri) ve AR-Ge proje destekleri yer almaktadır.

Su ürünleri üretiminin desteklenmesi kapsamında; su ürünleri yetiştiriciliği, küçük ölçekli balıkçılık, balon balığı avcılığı ve su ürünleri sigortası destekleri yer almaktadır.

Ayrıca Bakanlığımızca “Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi” ile işlenmeyen ve nadasa ayrılan alanlar ile işlemeli tarıma uygun olmayan alanlar öncelikli olmak üzere, uygun tarımsal üretim yöntemleri kullanmak suretiyle stratejik ürünler başta olmak üzere

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

bitkisel üretimin artırılması amacıyla azami %75'i aynı destek ile ülke genelinde projeler yürütülmektedir.

Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar neticesinde 2023 yılında bir önceki yıla göre nadas alanı 1,45 milyon dekar daralarak 28,1 milyon dekar, tarla bitkileri ekim alanı 1,8 milyon dekar artışla 167,1 milyon dekar, toplam tarım alanı ise 585 bin dekar artışla 239,4 milyon dekar olarak gerçekleşmiştir.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) başta hububat ve bakliyat olmak üzere görev alanına giren ürün piyasalarını yakından takip ederek, piyasa regülasyonuna destek sağlamaktadır.

2022 üretim sezonunda kırmızı mercimek üretim miktarı bir önceki yıla göre üretim %75 artışla 400 bin ton olarak gerçekleşmiştir. TMO tarafından 5 Temmuz 2022 tarihinde kırmızı mercimek müdahale alım fiyatı 14.000 TL/ton olarak açıklanmış, 17 Ağustos 2022 tarihinde ise fiyat 15.000 TL/ton olarak güncellenmiştir. Bu kapsamda 892 üreticiden toplam 35 bin ton alım gerçekleştirilmiştir.

2023 üretim sezonunda kırmızı mercimek üretim miktarı bir önceki yıla göre %6 artışla 424 bin ton olarak gerçekleşmiş olup TMO tarafından piyasalar yakından takip edilmiş, serbest piyasa fiyatlarının üretici lehine gerçekleşmesi nedeniyle fiyat açıklama gereği duyulmamıştır.

2024 üretim sezonunda; üretimin geçen yıl seviyelerinde gerçekleşmesi öngörülmektedir. Yeni hasat dönemi 10 Mayıs 2024 tarihinde Şanlıurfa'da lokal olarak başlamış olup önümüzdeki günlerde hasadın yoğunlaşarak devam etmesi beklenmektedir.

Bu kapsamda 2024 üretim sezonunda gerekmesi halinde alıma yönelik tüm hazırlıklar tamamlanmıştır. TMO tarafından hasat ve piyasalar yakından takip edilmekte ve önceki yıllarda olduğu gibi bu dönemde de herhangi bir üretici mağduriyeti oluşmaması bakımından gerekli tüm tedbirler alınacaktır.

06.09.2018 tarihli 30527 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Tarımsal Sulamaya İlişkin Vadesi Geldiği Halde Ödenmeyen İşletme ve Bakım Ücreti veya Su Kullanım Hizmet Bedeli İle Elektrik Enerjisi Borcu Bulunan Çiftçilerin Borçlarının Tarımsal Destekleme Ödemelerinden Mahsuben Alınmasına İlişkin Tebliğ"e istinaden Ziraat Bankası müşterilerine Bakanlığımızca her sene ödenen mazot ve gübre destekleme ödemelerinde, kişilerin tarımsal amaçlı kullandıkları elektrik ve sulama birliklerine olan borçları varsa bu tutar kaynağından mahsup edilmektedir. Bu borçlar için Ziraat Bankası'na "hesaba bloke koyma" yolu ile iletilecek bir süreç bulunmamaktadır.